

Μανόλης Κορρές

Ο «βιογράφος» του Παρθενώνα

ΤΗΣ ΜΑΙΡΗΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Ηταν μόλις τριών ετών όταν ανέβηκε για πρώτη φορά στην Ακρόπολη. Για την ακρίβεια τον ανέβασαν σχεδόν αγκαλιά οι γονείς του. Εκείνη την εποχή κανείς τους δεν φανταζόταν πως ο μικρός Μανόλης θα γινόταν ο άνθρωπος που θα ξανάδινε ζωή στον Παρθενώνα. Το μόνο ίσως που θα μπορούσε να προδώσει κάτι από το μέλλον να ήταν τα μάτια του, που δεν πούχαζαν ποτέ. Και σήμερα, στα 65 του, εξακολουθούν κάθε στιγμή να ψάχνουν κάτι καινούργιο. Μια λύση. Μια νέα ιδέα. Αρκεί μια σπίθα για να βυθιστούν σε έναν νέο κόσμο.

Το μεσαίο παιδί της οικογένειας Κορρέ με καταγωγή από τη Νάξο έδειξε από νωρίς την κλίση του στο σχέδιο. Την ώρα που ο καθηγητής έκανε μάθημα στην τάξη - στο παράρτημα Κυψέλης του περίφημου 2ου Γυμνασίου - εκείνος δεν σταματούσε να σχεδιάζει πάνω στο θρανίο.

Όταν γέμιζε και την τελευταία γωνιά με τα σχέδιά του, έπαιρνε ένα γυαλί, έξιχνε την επιφάνεια και άρχιζε από την αρχή. Στο τέλος της χρονιάς το θρανίο του ξεχωρίζε από των συμμαθητών του. Είχε μείνει μόλις μια φλούδα!

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΑΘΗΝΑ. Ψυχή της παρέας και γεμάτος ενέργεια, δεν δίσταζε να πρωτοστατεί στις πλάκες, με αποτέλεσμα να μην του λείπουν οι αποβολές. Γεγονός βεβαίως που δεν τον εμπόδιζε να περάσει στις εξετάσεις και να κερδίσει μια θέση στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου. Μέσα σε λίγους μήνες έχει καταφέρει να ξεχωρίσει. Μια από τις συμβουλές που δέχονταν οι πρωτοετείς της επόμενης χρονιάς ήταν να γνωρίσουν οπωσδήποτε «αυτόν τον ενδιαφέροντα τύπο που ξεχωρίζει με το δεινό του σχέδιο».

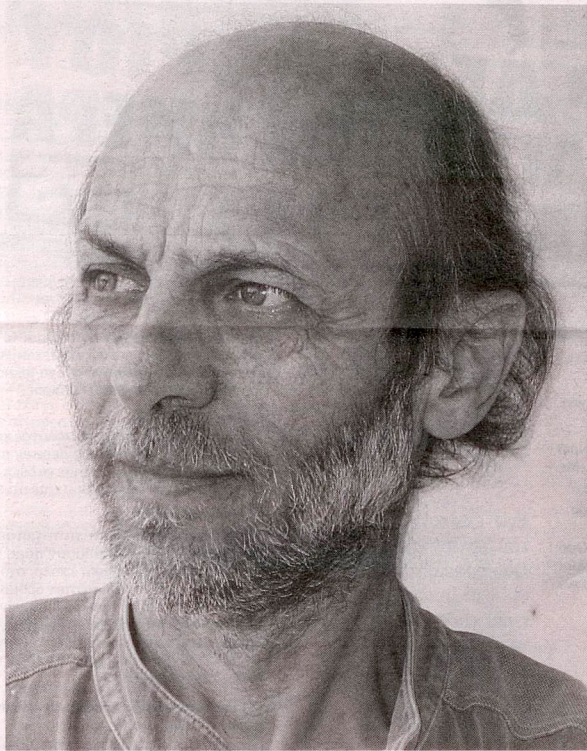
Η Θεσσαλονίκη όμως δεν θα τον κρατήσει πολύ. Θα πάρει μεταγραφή για την Αθήνα. Στις αίθουσες της οδού Τσιότσα η μοίρα του κάνει ένα δώρο ζωής. Τη γνωριμία του με τον καθηγητή Χαράλαμπο Μπούρα. Μια σχέση που θα ανοίξει νέους δρόμους στον νεαρό φοιτητή και θα του δώσει το διαβατήριο αργότερα για να ανέβει στην Ακρόπολη.

Ενα τέτοιο μυαλό δεν θα μπορούσε να μη συνεχίσει τις σπουδές του και έτσι φτάνει στη Γερμανία για να προχωρήσει σε διδακτορική διατριβή. Τα ιωνικά κιονόκρανα ωστόσο - που είναι και το θέμα του - δεν τον ελκύουν όσο ήλπιζε. Πριν το παρατήσει για να επιστρέψει στην Ελλάδα θα «ξεκοκαλίσει» βιβλιοθήκες ολόκληρες στη Γερμανία και θα

είπε
Ολοι που
χτίσανε
τον Παρθενώ-
να ήταν
πρωταγωνιστές
μιας εποχής,
ενώ σ' εμάς
περνάει
ο φακός της
επικαιρότητας
αραιά και πού

είπαν
γι' αυτόν
Είναι ένας
εραστής νέων
πραγμάτων
με τρομακτική
περιέργεια
για οτιδήποτε
έχει
ανθρώπινο
κόπο και
σκέψη

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΜΠΟΥΡΑΣ,
ΟΜΟΤΙΜΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΟ ΕΜΠ

αποκτήσει μια άνευ προηγουμένου κατάρτιση για πολλά και διαφορετικά ζητήματα.

Με το που φτάνει στην Αθήνα, προσγειώνεται στον Ιερό Βράχο. Εκεί που αρχίζει το μεγαλύτερο και μακροβιότερο αναστηλωτικό πρόγραμμα παγκοσμίας. Μέλος τότε (νυν πρόεδρος) της Επιτροπής Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολεως, ο Χαράλαμπος Μπούρας τον επιλέγει ανάμεσα στους νέους ανθρώπους που θα στελεχώσουν την ανάλογη υπηρεσία. Και ο Μανόλης Κορρές αρχίζει να δουλεύει στο Ερέχθειο με ένα αίσθημα ανικανοποίητου - διότι όπως ο ίδιος έχει εξομολογηθεί ήθελε να έχει επιλεγεί με αυστηρά κριτήρια και όχι επειδή τον εκτιμούσε ο καθηγητής του - και γρήγορα βρίσκεται να ασχολείται με τον Παρθενώνα, μνημείο που θα αναδειχθεί σε έργο ζωής για εκείνον.

Η πρωτοποριακή του σκέψη που συνδυάζει την αναστήλωση με πρωτότυπη αρχαιολογική και αρχιτεκτονική έρευνα είναι εκείνη που χάρισε στον αθόρυβο και ακάματο έλληνα επιστήμονα την παγκόσμια αναγνώριση με το διεθνές βραβείο Φελτρινέλι. Ενα φωτεινό μυαλό που με τις γνώσεις και την επιμονή του κατάφερε να αποκαλύψει τα μυστικά του Παρθενώνα και όχι μόνο

ενδιαφέροντα πολιτικού μηχανικού και θα φτάσει να σχεδιάσει γερανούς και εργαλεία.

Και ενώ ζει τη «χρυσή εποχή» της Ακρόπολης, τότε που όλος ο Ιερός Βράχος είναι ένα εργοτάξιο και οι μελέτες τρέχουν η μια πίσω από την άλλη, η κλασική αρχαιότητα δεν αρκεί για να κρατήσει το αποκλειστικό ενδιαφέρον του πολυπόδινου επιστήμονα.

Χαρακτηριστικά που φαίνεται πως βρίσκονταν στο οικογενειακό γονίδιο, αν κρίνει κάποιος τόσο από τη δυναμική μητέρα Βασιλική - που όχι μόνο ανέλαβε την επιχείρηση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων του συζύγου της, που έφυγε από τη ζωή όταν ο Μανόλης ήταν 12 ετών, αλλά ασχολούνταν με την ορειβασία και την ποίηση - όσο και από τη μεγαλύτερη αδελφή, την Καίτη, που σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών στο Παρίσι, αλλά και από τον βενιαμίν, εξίσου διάσημο με τον μεγαλύτερο αδελφό του, Δημήτρη (οι φίλοι τον φωνάζουν Μίμη) που καταφέρνει από τη μια να μετακινεί κτίρια πάνω σε ράγες - ποιος δεν θυμάται τους Αγίους Σαράντα που ταξίδεψαν για τη διαπλάτυνση της Λεωφόρου Κηφισίας - και από την άλλη να σχεδιάζει αυτοκίνητα που μπορούν να τρέχουν όπως ένα αγωνιστικό και την ίδια στιγμή να μετατρέπονται σε εκτός δρόμου.

ΕΡΩΤΕΣ ΚΑΙ ΧΟΜΠΙ. Βιζαντινά μνημεία και παραδοσιακοί οικισμοί δεν έχουν ξεφύγει από τα ενδιαφέροντά του, ούτε βεβαίως τα νεοκλασικά κτίρια που αποτελούν από τις μεγάλες του αγάπες. Όσοι τον γνωρίζουν καλά άλλωστε λένε ότι δύσκολα βρίσκει κάποιος ένα θέμα που να μην μπορεί ως συνομιλητής να σταθεί επάξια. Και ίσως αυτή η ευρυστάθεια του είναι και που δυσκολεύει κάποιες φορές τις συνεργασίες του, καθώς έχει λόγο για όλα τα ζητήματα, γεγονός που δεν διευκολύνει πάντα την ομαδική δουλειά.

Όταν δεν διδάσκει - καθηγητής στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο - δεν μελετά και δεν ασχολείται με τον Ιωάνα - τον γιο του από τον δεύτερο γάμο του - υπάρχει ακόμη ένας έρωτας που παιδεύει το μυαλό του επιστήμονα με τη διεθνή αναγνώριση. Ο κινηματογράφος. Και ως λάτρης της Εβδομης Τέχνης, έχει για πολλά θέματα σκηνοθετική άποψη.

Πώς τα προλαβαίνει όλα αυτά; Η αλήθεια είναι ότι πολλές φορές δεν προκάμει και ίσως αυτός είναι και ο λόγος που δεν έχει καταφέρει να γράψει τόσα βιβλία - οκτώ - όσα θα αναλογούσαν στο επιστημονικό του εκτόπισμα. Η γνώση όμως δεν πάει χαμένη. Είναι όλη με κάθε λεπτομέρεια συγκεντρωμένη στο δυνατό μυαλό του.

Θα αρχίσει να μελετά με προσοχή. Με όπλα του την περιέργεια, την αστείρευτη εργατικότητα, την παρατηρητικότητα, την εμμονή του στη λεπτομέρεια, την υπερβολικά καλή μνήμη του, την αναλυτική του σκέψη και το ταυτόχρονα συνθετικό του πνεύμα θα καταφέρει να ανακαλύψει στοιχεία που ήταν ως τότε άγνωστα στους ερευνητές. Θα διαπιστώσει για παράδειγμα ότι τα σχέδια άλλαξαν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Παρθενώνα ή ότι στην ανατολική όψη του υπήρχαν δύο παράθυρα.

Θα μπει στις αποθήκες, θα εντοπίσει χαμένα κομμάτια του παζλ, θα κάνει λεπτομερέστατα σχέδια και θα βρει την αρχική τους θέση. Θα ανακαλύψει το σύστημα λείανσης των σημείων έδρασης των σπονδύλων των κιόνων - θέμα που θα αποτελέσει τελικά και τη διδακτορική του διατριβή. Θα αναπτύξει